

Broj:

Podgorica, 10.02.2020. godine

Savjet Agencije za zaštitu konkurencije na osnovu čl. 20f stav 1 tačka 9 Zakona o zaštiti konkurencije ("Sl. list Crne Gore", br. 44/12 i 13/18), člana 10 stav 2 Zakona o kontroli državne pomoći ("Službeni list Crne Gore", br. 12/18), u postupku davanja mišljenja na zahtjev Zavoda za zapošljavanje Crne Gore, a na osnovu prijedloga v.d. direktora dostavljenog na osnovu člana 22 stav 1 tačka 8 Zakona o zaštiti konkurencije, donosi:

MIŠLJENJE

1. Program „Direktno otvaranje radnih mjesta“ ne predstavlja državnu pomoć, u smislu Zakona o kontroli državne pomoći ("Službeni list Crne Gore", br. 12/18).
2. Zadužuje se Zavod za zapošljavanje Crne Gore da naloži izvođaču radova da vodi odvojeno (dvojno) knjigovodstvo i da od izvođača radova zahtijeva da se koriste odvojeni računi, tako da se troškovi i prihodi dodjeljuju na odgovarajući način, da bi se javna sredstva predviđena za realizaciju Programa "Direktno otvaranje radnih mjesta" koristila isključivo na prevenciju socijalne isključenosti posebno osjetljivih grupa nezaposlenih lica.

OBRAZLOŽENJE

Zavod za zapošljavanje Crne Gore je Dopisom br. 05-2054/1 od 24. januara 2019. godine, koji je zaveden kod Agencije za zaštitu konkurencije (u daljem tekstu: Agencija) pod br. 05-34/1 od 27. januara 2020. godine, dostavio je, iz razloga pravne sigurnosti zahtjev za davanje mišljenja da li je Program „Direktno otvaranje radnih mjesta“ (u daljem tekstu: Program) u skladu sa Zakona o kontroli državne pomoći ("Službeni list Crne Gore", br. 12/18 – u daljem tekstu: Zakon).

Uz zahtev, Zavod za zapošljavanje je dostavio Konkurs za izbor izvođača javnog rada njega starih lica, personalni asistent i drugih programa javnog rada (u daljem tekstu: Konkurs) i Program „Direktno otvaranje radnih mjesta“ (u daljem tekstu: Program).

OCJENA

Normativni osnov za realizaciju mjere direktno otvaranje radnih mjesta sadržan je u Zakonu o posredovanju pri zapošljavanju i pravima za vrijeme nezaposlenosti ("Službeni list CG", br. 24/19), kojim je u članu 38 utvrđeno da se mjere aktivne politike zapošljavanja, među kojima i direktno otvaranje radnih mjesta, sprovode kroz

programe koje donosi Upravni odbor Zavoda za zapošljavanje, a realizuju se u skladu sa pravilima o dodjeli državne pomoći.

Programsko planska dokumenta kojima se ostvaruju strateški prioriteti i ciljevi politike zapošljavanja i na osnovu kojih Zavod za zapošljavanje sprovodi mjere aktivne politike zapošljavanja su Akcioni plan zapošljavanja i razvoja ljudskih resursa i Program rada Zavoda. Akcionim planom zapošljavanja i razvoja ljudskih resursa za 2020 godinu i Programom rada Zavoda za 2020 godinu predviđena je realizacija mjere direktno otvaranje radnih mjesta.

Zakonom o budžetu za 2020. godinu obezbijeđena su sredstva za finansiranje mjera aktivne politike zapošljavanja, a time i direktnog otvaranja radnih mjesta, dok je navedenim programsko – planskim dokumentima predviđeno finansiranje ove mjere u iznosu od 760.000 €, od kojih 30.000 € za finansiranje programa javnog rada za pripadnike RE populacije.

Dakle, raspoloživa sredstva za finansiranje programa javnog rada iznose 760.000 €, uključujući i 30.000 € raspoloživih za finansiranje programa javnog rada koji će se realizovati za nezaposlena lica RE populacije.

Ovim sredstvima planira se realizacija programa za 420 nezaposlenih lica iz ciljne grupe programa uključujući i 20 lica RE populacije, od kojih 109.200,00 € za zapošljavanje 60 lica na privremenim netržišnim poslovima pružanja podrške starim licima u stanju socijalne potrebe, 300.280,00 € za zapošljavanje 165 lica na poslovima pružanja podrške licima sa invaliditetom u centrima, udruženjima i u kući, kao i 350.520,00 € za zapošljavanje 195 lica na privremenim netržišnim poslovima od javnog interesa, u trajanju od jednog do pet mjeseci.

Opšti cilj mjere "Direktno otvaranje radnih mjesta" je povećati efikasnost i pokrivenost aktivnih mjera tržišta rada sa naglaskom na prevenciju socijalne isključenosti posebno osjetljivih grupa nezaposlenih lica. Specifični cilj mjere je doprinosti očuvanju i unapređenju radnih sposobnosti i povećanju zapošljivosti posebno osjetljivih grupa nezaposlenih lica iz evidencije Zavoda, kroz njihovo zapošljavanje na privremenim netržišnim poslovima od javnog interesa.

Očekivani rezultati mjere su zaposliti 420 nezaposlenih lica iz evidencije Zavoda, koja pripadaju ciljnoj grupi Programa „Direktno otvaranje radnih mjesta“ na netržišnim poslovima, u trajanju od jednog do pet mjeseci, od kojih:

- 60 na poslovima pružanja podrške starim licima u stanju socijalne potrebe,
- 165 na poslovima pružanja podrške licima sa invaliditetom u centrima, udruženjima i u kući i
- 195 na drugim netržišnim poslovima od javnog interesa.

Pružanjem podrške i pomoći licima sa invaliditetom i starim licima u stanju socijalne potrebe učesnici doprinose unapređenju kvaliteta života korisnika ovih programa javnog rada. Angažovanjem na netržišnim društveno korisnim poslovima humanitarnih, edukativnih, socijalnih, ekoloških, kumanalnih i drugih sadržaja učesnici doprinose kako, ličnom i profesionalnom razvoju, tako i razvoju lokalne zajednice i društva u cjelini.

Izvođač programa

Da bi se smatrao opravdanim za realizaciju programa javnog rada, podnosilac zahtjeva mora da:

- je pravno ili fizičko lice koje u okviru svojih konstitutivnih akata ima jasno definisanu djelatnost koja ga preporučuje za realizaciju programa humanitarnih, edukativnih, socijalnih, ekoloških, komunalnih, infrastrukturnih sadržaja, očuvanja kulturnih i historijskih spomenika i drugih sadržaja u oblastima od javnog interesa.

Izvor verifikacije: rješenje o upisu u registar nadležnog organa i/ili konstitutivna akta.

- je upoznat da je javni rad društveno koristan rad koji ne uključuje njegov redovan rad i ne može da ima za svrhu stvaranje profita.

Izvor verifikacije: izjava podnosioca zahtjeva.

- obezbijedi kadrovske, finansijske, prostorne i tehničke uslove za sprovođenje javnog rada za koji je pripremio program.

Izvor verifikacije: izjava podnosioca zahtjeva.

- je referentan i kredibilan za sprovođenje javnog rada cijeneći na osnovu ostvarene saradnje sa Zavodom, na ovom planu.

Izvor verifikacije: mišljenje Zavoda.

- je programski partner/i referentan i kredibilan za sprovođenje javnog rada cijeneći na osnovu ostvarene saradnje sa Zavodom, na ovom planu.

Izvor verifikacije: mišljenje Zavoda.

- nije u stečajnom postupku, postupku likvidacije, nije prestao obavljati djelatnost i da mu žiro račun nije blokiran.

Izvor verifikacije: izjava podnosioca zahtjeva.

- ima izmirene obaveze po osnovu poreza i doprinosa na lična primanja, zaključno sa 30.06.2019. godine.

Izvor verifikacije: uvjerenja Poreske uprave da je izmirio obaveze po osnovu poreza i doprinosa na lična primanja, zaključno sa 30.06.2019. godine.

- je direktno odgovoran za pripremu, sprovođenje i upravljanje programom javnog rada, a ne da djeluje kao posrednik.

Izvor verifikacije: izjava podnosioca zahtjeva.

- sa nezaposlenim licima, uključenim u sprovođenju programa javnog rada, zaključi ugovore o radu, u trajanju koje ne može biti kraće od vremena trajanja javnog rada.

Izvor verifikacije: izjava podnosioca zahtjeva.

- je upoznat da se sredstva dodijeljena za sprovođenje javnog rada mogu koristiti samo za finansiranje predloženih programskih aktivnosti.

Izvor verifikacije: izjava podnosioca zahtjeva.

- obezbijedi programskog partnera/e ukoliko sa predloženim programom javnog rada predviđa aktivnosti koje izlaze iz okvira njegove djelatnosti.

Izvor verifikacije: izjava podnosioca zahtjeva i rješenje o upisu u registar nadležnog organa i/ili konstitutivna akta programskog partnera.

- e upoznat da ukoliko pripremljeni program javnog rada planira realizovati u saradnji sa programskim partnerom/ima isti mora/ju biti upoznat sa programom i biti odgovorni za realizaciju svojih obaveza utvrđenih programom.

Izvor verifikacije:izjava programskog/ih partnera.

- predloženim programom javnog rada obuhvati aktivnosti usmjerene na pružanje podrške licima sa invaliditetom i/ili starim licima u stanju socijalne potrebe i/ili aktivnosti na planu zaštite životne sredine i/ili održavanja i obnavljanja javne infrastrukture i/ili obrazovanja i/ili očuvanja kulturnih i istorijskih spomenika i/ili drugih programskih aktivnosti od javnog interesa.

Izvor verifikacije: zahtjev za realizaciju javnog rada.

- predloženim programom javnog rada obuhvati aktivnosti koje će se sprovoditi, na teritoriji jedne ili više lokalnih samouprava u Crnoj Gori, u trajanju koje ne može biti kraće od jednog niti duže od pet mjeseci;

Izvor verifikacije: zahtjev za realizaciju javnog rada.

Ciljne grupe su:

1. Direktna ciljna grupa – učesnici javnog rada

Direktnu ciljnu grupu obuhvaćenu ovim Programom čine nezaposlena lica iz evidencije Zavoda koja su:

- bez školske spreme i sa završenom osnovnom školom;
- do 30 godina;
- starija od 50 godina;
- ženskog pola;
- u evidenciji nazaposlenih duže od 12 mjeseci i
- pripadnici RE populacije.

Ove grupe nezaposlenih lica su zbog različitih razloga i okolnosti na tržištu rada u riziku od socijalne isključenosti.

2. Indirektna ciljna grupa - korisnici programa

Indirektnu ciljnu grupu čine:

- stara lica u stanju socijalne potrebe, lica sa invaliditetom i druga lica koja koriste programe;
- lokalna samouprava – doprinos realizaciji lokalnih društveno korisnih programa zapošljavanja;
- društvo u cjelini –doprinos realizaciji društveno korisnih programa.

U daljem postupku ocjene, Agencija je analizirala Konkurs čiji je predmet izbor izvođača javnog rada koji će se realizovati kroz programe humanitarnih, edukativnih, socijalnih, ekoloških, komunalnih, infrastrukturnih sadržaja, očuvanja kulturnih i istorijskih spomenika i programe drugih sadržaja u drugim oblastima od javnog interesa.

Agencija je analizirala Program i Konkurs i zaključila da se radi o finansijskoj pomoći koja se direktno ili indirektno dodjeljuje iz državnog budžeta, odlukom Vlade

Crne Gore, budžeta opštine, odlukom nadležnog organa opštine, uključujući fondove Evropske unije i druge javne fondove (član 2. tačka 1. Zakona)

Takođe, finansijska pomoć se ne pruža svima pod istim uslovima, što znači da se ne radi o opštoj, već o selektivnoj mjeri.

Korisnici sredstava su nezaposlena lica bez školske spreme i sa završenom osnovnom školom, lica do 30 godina, starija od 50 godina, žene, pripadnici RE populacije i nezaposlena lica koja se nalaze u evidenciji nezaposlenih Zavoda duže od 12 mjeseci. Kao onemogućavajući faktor prilagodljivosti ovih lica potrebama tržišta rada, identifikovan je nedostatak znanja i vještina potrebnih za zapošljavanje na otvorenom tržištu rada. Dakle, na osnovu Programa, pomoć se ne dodjeljuje korisnicima koji obavljaju privrednu djelatnost, a pravila o državnoj pomoći primjenjuju se samo ako je korisnik pomoći „preduzetnik”, definisano je u Obavještenju Komisije o pojmu državne pomoći u skladu s članom 107 stav 1 UFEU (Odeljak 2. tačka 6.).

Evropski Sud pravde je dosljedno definisao preduzetnike kao subjekte koji obavljaju privrednu djelatnost, bez obzira na njihov pravni status i način na koji se finansiraju. Agencija je uzela u obzir i činjenicu da indirektnu ciljnu grupu čine: stara lica u stanju socijalne potrebe, lica sa invaliditetom i druga lica koja koriste programe; lokalna samouprava – doprinos realizaciji lokalnih društveno korisnih programa zapošljavanja i društvo u cjelini –doprinos realizaciji društveno korisnih programa.

Agencija je cijnila i da li su izvođači radova potencijalni korisnici državne pomoći. Uzeta je u obzir činjenica da je izvođač radova pravno ili fizičko lice koje u okviru svojih konstitutivnih akata ima jasno definisanu djelatnost koja ga preporučuje za realizaciju programa humanitarnih, edukativnih, socijalnih, ekoloških, komunalnih, infrastrukturnih sadržaja, očuvanja kulturnih i istorijskih spomenika i drugih sadržaja u oblastima od javnog interesa. Izvor verifikacije je rješenje o upisu u registar nadležnog organa i/ili konstitutivna akta. Prilikom razmatranja Programa i Konkursa, Agencija je naročito cijnila uslov da je izvođač radova upoznat da je javni rad društveno koristan rad koji ne uključuje njegov redovan rad i ne može da ima za svrhu stvaranje profita. Dakle, činjenica da predviđena sredstva za realizaciju Programa ne mogu imati za svrhu stvaranje profita, dovodi do zaključka da ni izvođači radova nijesu u mogućnosti ostvariti bilo kakav povoljniji položaj u odnosu na druge učesnike na tržištu (član 2. tačka 2. Zakona).

S obzirom na sve prethodno iznete uslove za sprovođenje Programa, posledično se zaključuje da realizacija Programa ne ugrožava konkurenciju i ne utiče na trgovinu između Crne Gore i drugih država saglasno potvrđenim međunarodnim ugovorima (član 2. tačka 4. Zakona).

Imajući u vidu sve prethodno navedeno, ocjenjeno je da se Program i Konkurs ne smatraju državnom pomoći, u smislu Zakona.

Dostavljeno:

- ZAVOD ZA ZAPOŠLJAVANJE CRNE GORE, Bulevar revolucije br. 5
- u spise predmeta,
- a/a

ČLAN SAVJETA
Novo Radović

PREDSJEDNIK SAVJETA
Miodrag Vujović